

subtila sekvenser

Examensrapport
Jonna Petersson

Textilkonst kandidatprogram
Högskolan för Design och Konsthantverk
Göteborgs universitet 2016

Handledare
Gunilla Hansson

Opponent
Ida Lovisa Rudolfsson

Examinator
Anna Tegeström Wolgers

ABSTRACT

I *Subtila sekvenser* har jag jobbat med en kanalisering av ett inre, ett stillsamt varande som tyngs inifrån, rinner ut i en spatial anknytning, upp i en inre substans. Jag har rört mig kring filosofiska och psykologiska begrepp som på något vis talar om medvetande, för att få en gestaltungsgrund att arbeta utifrån. Det har rört sig om förklaringar kring begrepp som handlar om minne, åtkomst och bortträngning.

Formuleringarna och stämningarna i dessa filosofiska och psykologiska begrepp har styrt mig i den visuella gestaltningen, varit ett sätt att hålla riktning. Materialiteten och det fysiska undersökandet av färg och gestalt har dock varit minst lika viktigt som drivkraft, det har handlat om att hitta det poetiska ordlösa språket i materialen för att beskriva det som är svårt att ta på, det ordmässigt svårformulerade.

Jag har undersökt hur jag kan gestalta gränsen mellan medvetande och ickemedvetande, desillusionerade tankar och verklighet och samtidigt behålla ett poetiskt förhållningssätt till arbetet och gestaltningen. Jag har velat närma mig och fördjupa denna psykologiska och filosofiska förankring i mitt arbete, för att få en grund att stå på och ett fält att dyka in i och arbeta vidare med.

I gestaltningen kom jag att intressera mig för balansen, att hitta det balanserade i komposition av tyng, lätthet och bild. Jag sökte den poetiska stämningen kring de begrepp jag utgått från utifrån viljan att balansera. Integrera materialen för att få en sammansatt komposition, en sammanhållande kropp. Inget utifrån påklistrat, materialen skulle komma från varandra, inifrån.

Det inre jag ville gestalta handlade om ett av stillsamt varande som subtilt dras och förvrängs av något inifrån kommande.

INNEHÅLL

Inledning	s. 1
Mål & frågeställningar	s. 2
Bakgrund	s. 3
Referenser	s. 5
Processen	s. 7
Transparens	s. 16
Tyngd	s. 21
Konstruktion	s. 27
Reflektion & Resultat	s. 29
Målet, frågorna och modifikation	s. 30
Relevansen i kontext och materialitet	s. 32
Gestaltningen	s. 33
Resultat i bild	s. 34
Källförteckning	s. 40

INLEDNING

Mitt examensarbete handlar om att fånga en känsla som utgår från psykologiska begrepp. Dessa begrepp har jag kommit att intressera mig för på grund av dess koppling till tankar om illusioner och delvis dolda minnen. Det är en stämningssökning efter medvetandet och ickemedvetandet, förvrängningar av sinnet som beslöjar vissa element och kanske förhöjer andra.

Det finns många tankar och teorier om medvetande och icke medvetande, och en mängd medvetandeteorier inom psykologi och filosofi som talar om olika aspekter och tro på detta. Mitt intresse ligger dock inte i att hitta rätt i teorivärlden eller ta ställning till någon av dessa i sig, utan intresset ligger i att hitta en mer allmänmänsklig känsla av upplevelser i det inre. Att gestalta en bild av sinnet som döljande och komplext, innehållande lager och upplevelser som vi inte alltid kan läsa av eller ens vet att de finns där. En känsla av att fastna i ett minne, en upprepning som spelas upp igen och åter, ändras lite för att sen dyka upp en gång till. En stämning - med färg, taktilitet och form.

Intresset för färg, form, det visuella och görandet är lika starkt som ovan nämnda kontext. De båda tar plats och enas eller slåss i en fråga som följer mig under hela arbetet: Vad är viktigast för mig och hur står det i relation till det jag skriver om arbetet? Kanske var mitt intresse för de transparenta tygskikten det som ledde mig till psykologins kontext. Kanske var det mitt intresse för psykologi som såg potentialen i de transparenta tygerna och att i dem kunna skildra en annan, en inre, verklighet.

MÅLSÄTTNING

Min målsättning är ett utforskande av hur jag kan gestalta gränsen mellan medvetande och icke-medvetande, illusion/förvrängning och verklighet och vad som finns bakom eller inom denna diffusa gräns mellan psykologiska tillstånd. En gestaltning som visuellt vidrör och uttrycker de psykologiska aspekter jag beskriver i bakgrunden. (se nästa sida)

Jag vidhåller ett poetiskt förhållningssätt till min kontext och gestaltning, där luften, rummet och mellanrummet mellan skiktet och föremålen bakom och framför blir viktiga. Det är en tredimensionell inre värld som ska gestaltas, ett upplöst motiv i skikt bakom transparenta lager blir som illusionen i de destruktiva tankarna eller den behållare omedvetandet förr ansågs vara.

- målsättning från projektbeskrivningen

FRÅGESTÄLLNINGAR

Hur kan jag visualisera det inre landskap som filosofiska och psykologiska begrepp förklarar eller beskriver? medvetande, omedvetande, förvrängd information, minne etc.

Har det någon särskild taktilitet och form kopplat till sig? Färg?

Hur når jag balansen, en avvägd relation mellan spänning, tyngd och lätthet?

(Har denna utgångspunkt någon relevans för gestaltandet eller finns den till för att tillfredsställa sammanhanget? För att få mig själv att känna att jag jobbat med något relevant?)

BAKGRUND

Arbetet är sprunget från ett intresse kring psykologiska tillstånd tillsammans med ett intresse för poesi, material, teknik, färg och form. Jag söker efter psykologiska och filosofiska förklaringar på det tillstånd eller den relation mellan ett medvetet tänkande, kropp, sinne och det som finns inuti en som en inte riktigt kan nå. Jag söker dessa utomstående begrepp för att få ord till att beskriva mitt gestaltande och nån form av kontext att landa i. Det är det medvetna och det omedvetna och gränsen mellan dessa, vad som finns bakom eller inom den, som jag intresserar mig för. Det vi inte riktigt kan nå inom oss själva men som ligger där som en diffus massa och påverkar oss i våra val och identiteter.

Jag använder mig av psykologin och filosofin för att få verktyg att arbeta med, formuleringar och teorier att inspireras av till ett gestaltande. Även för att se in i andra fält än det konstnärliga, för att få förankring och se att det en själv arbetar med kan vara en del i en större helhet. Jag ser mitt arbete främst som något poetiskt men det är också något som kan behandlas i ett förlängt fält, ett ordlöst konstnärligt gestaltande av ett ämne som sträcker sig genom flera genrer.

Mina konstnärliga referenser uppfyller främst vissa visuella kriterier utifrån mig själv, såsom stämningstillare, färg- och formharmonier, komposition mellan objekt och luft etc. Jag söker visuella referenser i andra konstnärer och även i foton utan avsändare för att bredda mitt visuella bibliotek, söka efter nya toner och motiv. Verk som uttrycker något jag vill åt och inspireras av i olika delar som färgnyanser, komposition och motivbilder.

Jag har i tidigare arbeten utgått från psykologiska aspekter och då gestaltat sinnet genom screentryckta transparenta chiffongskikt i lager. I examensprojektet fortsätter jag med detta, återigen handlar det om en gestaltning av ett sinne vi inte riktigt känner och chiffongen får återigen stå för basen i gestaltningen. Jag väljer att gräva vidare där jag står för det finns så mycket mer att hämta där, i ämnet kan jag gräva för evigt och transparensen i chiffongen är en egenskap värd att hålla fast vid. Chiffongen innehåller inte bara transparensen utan en lätthet och en skörhet jag vill åt. Den har dessutom fallet, kan tyngas ner och lyftas upp, fungera som en sträckt hinna eller en punkterad drapering. Den har en tendens att rinna ur dina händer när du tar i den, eller i alla fall en illusion om den tendensen, rinnandet och lättheten som gör att den nästan försvinner.

Den tar dessutom emot färg väl, fungerar intressant tillsammans med screentryck för att skapa djup, förstärka en rumslighet eller behandla ett motiv.

Jag kopplar transparensen och skikten till den psykologiska och filosofiska kontext jag beskriver; medvetandet och icke-medvetandet, illusioner eller verkligheter - ett grävande i sinnestillstånd och händelser. En blockering, ett kontrasterande material som stoppar transparensen eller förstärker den blir också en förstärkning till ett tillstånd, fragment i minnet som väller fram eller smyger sig på. Därför jobbar jag även med täthet i relation till transparensen i skikten.

Tråden står mig närmast, ett broderande över screentrycket på chiffongen.

En balans mellan det sköra och det tyngre.

Mitt syfte är att fördjupa mig i gestaltandet av ovannämnda som utgångspunkt för att hitta vidare spår i mitt konstnärliga språk. Jag vill fördjupa min teknik och förfina mitt arbete där jag tidigare har befunnit mig, raffinera, definiera. Att arbeta med vissa begrepp som styrmedel för att se om det rör gestaltningen åt något visst håll har också varit en viktig del i arbetet, ett sökande efter ett arbetssätt som fungerar för mig och gagnar gestaltningen.

FILOSOFISKA & PSYKOLOGISKA REFERENSER

Om medvetandet

”Den mentala världens substans, medvetandet, är tanke och upplevelse - res cognitas. Den skiljer sig från de fysiska angelägenheterna - res extensa - som istället innebär spatial uträkning. Vi är medvetna upplevande varelser som består av res cognitas, tänkande men spatialt oförlängda. Kroppen där emot, det fysiska, består av res extensa och är en spatial förlängning.”¹ - Descartes

”Förmedvetandet - den del av sinnet (minnen och känslor) som en inte är direkt medveten om men som kan bli framkallat med anstränging.

Omedvetandet - den del av sinnet som inte är tillgängligt för medvetandet i ”normalt” tillstånd utan som ger sig tillkänna genom olika psykiska symptom, genom drömmar, droger etc.”² - Freud

Om bortträngning

”Undanträngande av en föreställning, en konflikt eller ett motiv från medvetandet så att det bortträngda bildar en dynamisk kraft i det omedvetna och därmed påverkar våra tankar, handlingar och reaktionssätt utan att vi vet om det.”³

Om minne

Vår psykiska berättelses beständighet kan utgöras av minnet. Minnet som indirekt och minnet som quasi-minne (minne utan krav på identitet). En framtida eller dåtida person kan vara du om du kommer ihåg, där du befinner dig nu, någon upplevelse du haft som denne. Minnets kontinuitet är tillräcklig för en personlig identitet, men den personliga identiteten är övergående medan minnets kontinuitet inte är det.⁴

Om vår substans

”We are partless immaterial substances—souls—or compound things made up of an immaterial soul and a material body” (Swinburne 1984: 21)

We are collections of mental states or events: “bundles of perceptions”, as Hume said (1978: 252; see also Quinton 1962 and Campbell 2006)⁵

---

1 Revonsuo, Consciousness: The Science of Subjectivity 2010 s. 9

2 <http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/preconscious>

3 <http://www.psykologiguiden.se> 2016

4 <http://plato.stanford.edu/entries/identity-personal/>

5 <http://plato.stanford.edu/entries/identity-personal/>

KONSTNÄRLIGA REFERENSER

Agneta Ekman, foto ur boken *Tall-maja*, 1967¹
Ett täckande, döljande. Blinda fläckar.

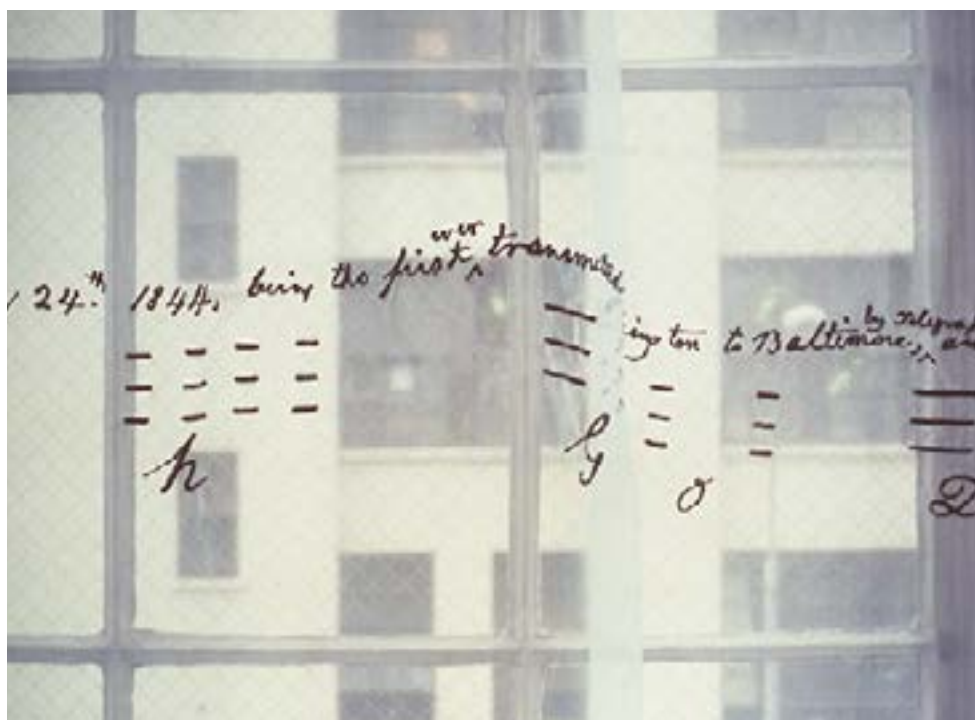
Aurora Passero, *Heroine*, 2012¹
Tråd, tyngd och fall.

---

1. *Tall-maja*, fotobok med dubbelexponerade bilder. Ingick i utställningen *Moderna museets samling*, Moderna Museet, 2015.

---

1. Aurorapassero.com

Elaine Reicheck, *First morse code message*, 2003¹
 Material, transparen, brodyr.

Duane Michels, *untitled*, 1960-1970²
 Det diffusa, svårt att urskilja. Ljuset som abstraherar, mänskligt.

1 Elainereicheck.com

2 Ingick i utställningen *Moderna museets samling*, Moderna Museet, 2015.

Francesca Woodman, *untitled*, 1970-1980

Francesca Woodman, *untitled*, 1979¹
Stämningen, det diffusa, rörelser och stillsamheten. Identitet och kropp,
något som döljer bakom

---

1   Ingick i utställningen *Om att vara en ängel*, Moderna Museet, 2015.

PROCESSEN

Arbetet började med att jag tog bilder i Trädgårdsföreningens Palmhus för att fånga ett intressant motiv att gå vidare med i screentryck. I Palmhuset fick jag ett tydligt motiv, växter i olika formationer. Men motivet i sig kändes aldrig särskilt viktigt för mig, det kunde ha varit något annat som talade om samma känsla. Kanske är dock platsens stämning viktig, lugnet där, dofterna och ljuset. Och vad platsen faktiskt är, ett inkapslande av det levande, växande, som sträcker sig upp mot glaskupolerna och ser ut att sträva utåt. Mot ljuset, mot andra sidan fönsterglasat.

Fönstret är en avdelare, du ser genom det som du ser genom chiffongen. Vad som är bakom glaset, chiffongen eller den genomskinliga ytan är en annan del av samma värld, fångat bakom den transparenta gräns mellan dig själv och det andra. Kanske är motivet en biprodukt av en stämning på platsen och en symbol för bakom och framför. En symbol för ett abstrakt framträdande motiv.

Målet med fotona var att få ett original att jobba med i screentryck, ta vidare stämningen som fanns i platsen och motivet till den transparenta chiffongen.

Inför screentrycket började jag med att se över de bilder jag tagit, om det var någon jag kunde använda mig av för att gestalta den stämning jag sökte. Tänkte på ljuset, format, stämning och riktning. Jobbade länge med dem digitalt, vred och vände för att få fram rätt format och hitta motivet jag sökte. Jag började sedan jobba med en bild som jag även gjorde original av, tryckte upp för att testa min tanke om raster och nyanser, testade färg och motivbild.

Analoga foton från Palmhuset, 10x10cm.

Jag nämner fönstret som avdelare och tänker också på där fotot delas upp i en dubbelexponering. En diffus gräns mellan vilken bild som är den första och den andra, de smälter in i varandra och bildar ett gemensamt motiv, ett ihopsatt minne, ett intrång på varandra. Kanske en förvrängning av varandra eller en gynnsam framhävnig. De organiska motiven blir lätt abstraherade på den transparenta textilien. Färgfält som flyter ihop till en abstrakt organisk massa med ljuspunkter, där motivet skymtas vid en mer ingående titt. En fönstergavel eller ett lövverk kan framträda, stiga ur och falla in i de abstrakta formerna.

Den bild jag först gjorde ett screentrycksoriginal av angrep jag även med stygn för att täppa till transparensen, perforerade vissa ytor och testade att sy ihop och installera på olika vis. Det var viktigt att ha med mig allt från början, att inte lägga fokus på en sak, en teknik, utan få med alla delar direkt eftersom de skulle fungera i samspel med varandra. Som jag nämnde i bakgrunden skulle jag ha med både lättheten och någon form av tilltappande.

Jag lämnade dock dessa tester ganska snabbt då det skedde i ett A3-format, något som var långt från det format jag tänkte mig och därför hade begränsat antal spår att jobba vidare från i en fortsatt process. Det skulle inte ta mig framåt mer än att jag återigen påmindes om att en inte kan översätta smått till stort och att jag upptäckte att den bild jag valt var full av riktningar *ut* från bilden, vassa kanter och geometriska former. Den var hård och jag ville åt något luddigare, mer organiskt uttryck så jag ägnade resten av projektet åt en bild som innehöll detta, mycket ljus och dessutom fönstret som jag nämnde ovan.

Formatet ville jag ha stort och kroppsligt. Kroppsligt för det att du tar in känslan med hela kroppen, du möter verket med hela dig och inte bara din blick. Därav gick jag också ifrån fotonas originalformat och klippte ihop dem till ett 112x160 format, en full tygbredd, en nära kroppslängd.

I början tänkte jag mycket på konstruktioner, skissade och funderade men insåg att detta stillasittande tanke- och skissarbete inte skulle ta mig längre fram än det redan gjort. Momenten har en tillfällig sluttid för sin relevans. Jag började istället jobba fysiskt med material och teknik, gav mig på screentrycket ganska direkt för att komma igång snabbt, utnyttja tiden effektivt.

Mitt första original, gjordes i A3.
För starka ljusriktningar som ledde ut ur bilden,
vassa former.

Övergick till denna bild. En beskuren och hopsatt bild med mjukare former och fönstret som symbol. Original 112x160cm

TRANSPARENSEN

För att nå transparensen i färgen såväl som i tyget och fortfarande behålla ett till viss del framträdande motiv behövde jag arbeta en del med färgens fasthet/tjockhet. Jag valde att jobba med en rastrad bild för att utveckla min teknik i screentryck (jag har tidigare jobbat med hela färgytor) och för att kunna jobba med *en* bild i *en* ram för att se vilka variationer jag kunde få fram i den. Med rastret får du nyanser i bilden genom större och mindre färggenomsläpp, en utmättande skala, ett fångande av motivets övergångar och subtila variationer.

Från början tänkte jag att jag skulle maskera vissa delar av bilden för att få ytterligare nyanser och färger på tygskiktet men upptäckte i mitt sökande efter en balans mellan tjockhet och upptagning inom färgen att lamalginet¹ verkade reserverande för vissa av pigmenten i färgen. Det gav således flera färger i vad som var tänkt som en färg och jag kunde i ett tryck få skiftande nyanser från lila, rosa, gult och beige. En väldigt spännande upptäckt som jag jobbade vidare med och vred pigmenten åt olika håll för att se hur långt jag kunde gå innan pigmenten gick ihop eller helt isär.

Jag tog tillvara på denna upptäckt och valde en i grunden beigerosa färg sammansatt av rött, blått och gult pigment just för att pigmenten skulle glida från varandra och upptas olika. Jag landade i den beigerosa för den påminde mig om något mänskligt, kanske huden och kanske ett nostalgiskt filter över inre minneskartor.

De beigerosa nyanserna innehåller det jag letar efter, de innehåller ljuset och något dovt. Bilden jag valde från början valdes i egenskap av att den innehåller fönstret och mycket ljus, ljus i bilden som skulle kunna korrespondera med ljuset och luften i rummet. Pigmenten i färgen spelar väl med ljuset i bilden, de gula nyanserna lägger sig runt de utfrätta vita ljusdelarna i motivet. Ger liv åt motivet, ett ytterligare djup.

---

1. Vid screentryck blandas de reaktiva färgpigmenten med en kupyren, en kemisk massa som innehåller bl. a. lamalgin. Lamalgin är ett algbaserat förtjockningsmedel som gör att kupyren inte får vattenkonsistens utan kan förtjockas till den grad du själv önskar för att kunna trycka din bild.

Anteckningar 19/2-16

”Variation i samma färg, upprepning med små tonsteg åt olika håll. Jag vill ta reda på vad som sker. När jag rör mig mot en högre dos av rött blir färgen kanske jämn, balansen mellan blått och gult gör färgen samma hela tiden, lila med gult inslag. Här finns det oändligt många små variationer och subtila steg att ta. Jag dröjer mig kvar och tar några.”

”Jag söker efter färgen i två olika tyg, två chiffonger med samma tänkta egenskaper. De skiljer sig i spänsten, jag märker av olikheten i tätheten när ljuset slutar strömma fritt genom det ena. Det andra, transparansen och fibersammansättningen tar upp färgen, sprider ut den och blir till en vattnig yta med lyster, där färger vibrerar och smälter samman med bakgrunden på samma gång. Varandet, substansen. Jag väljer det senare.”

Till höger syns de olika chiffongkvalitéerna. Nedan är den tätare, vilken inte alls har samma genomströmning av ljus. Däremot hade det en bredd på 140cm istället för 112cm vilken är den glesare chiffongens bredd. Jag ville ha det så brett som möjligt i och med strävan efter det kroppsliga formatet men valde bort det breda till förmån för det andra då ljuset korresponderade bättre med de tryckta ytorna i det. Transparensen blev helt enkelt tydligare.

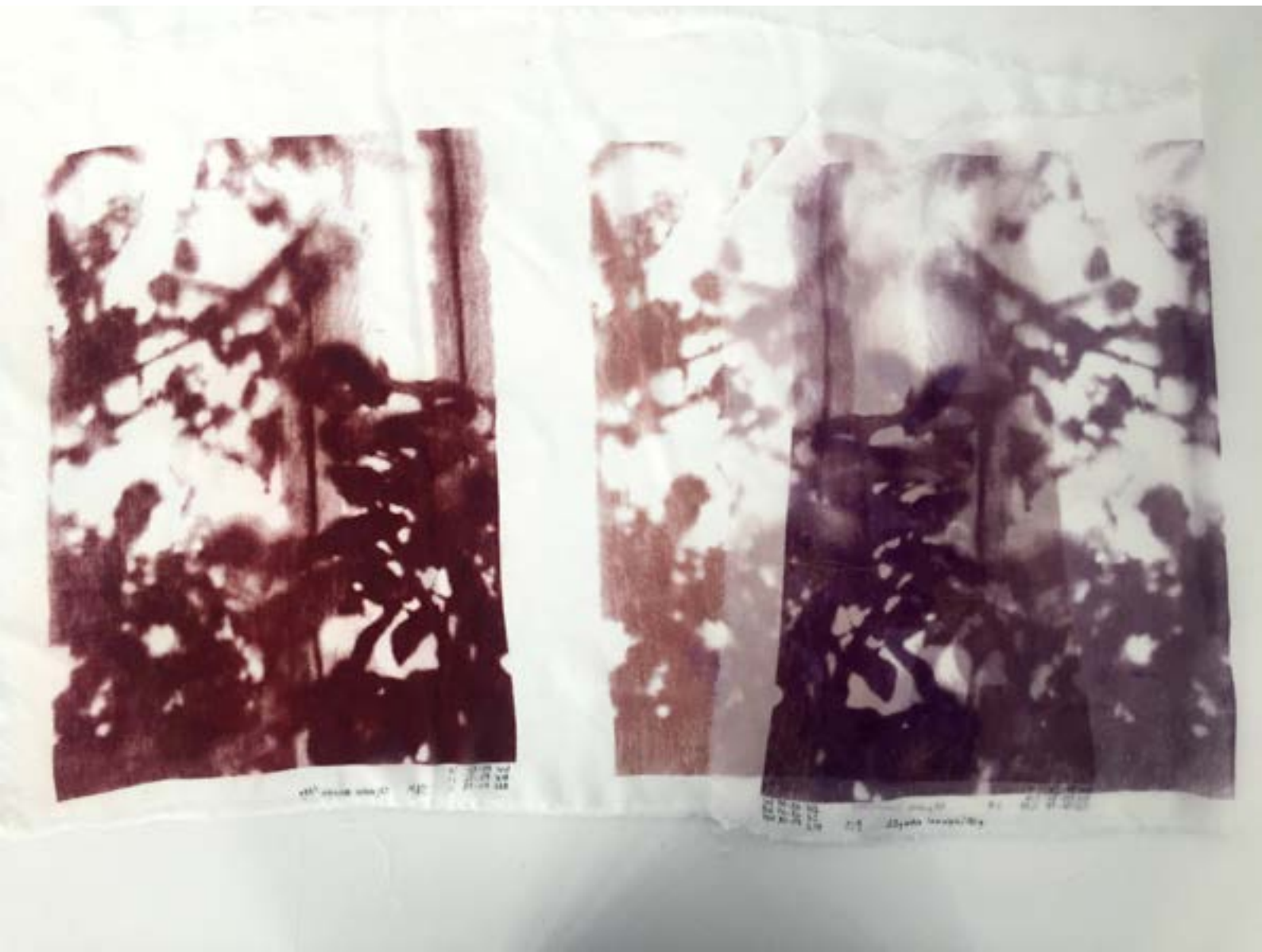
Om än valet känns självklart såhär i efterhand tog det lång tid innan jag släppte den bredare kvalitén, jag hade med den genom alla färgtester och försökte få transparensen att framträda tydligare i den genom att variera kupyren. Men jag fick inse dess begränsningar och landade åter i den smalare kvalitén, vilken jag också känner väl sen innan.

Screentryckta tester för tygkvalité och färg.
Överst är den glesa, smala kvalitén och underst är
den breda, lite grövre kvalitén.

Utsnitt av den bild jag senare skulle trycka stort.
Lager på lager för att se transparensen.
Färgtester; vilken nyans förde tankarna till den
stämning jag sökte?

Den bredare och tätare chiffongen.
Transparensen blir inte lika påtagliga som i den
andra kvalitén.

Anteckning 21/11-15

”Jag vill tynga ner lättheten, skapa nån form av täthet i det skira materialet. Är det ett komplex för att blekna, för att inte synas tillräckligt? Jag minns teckningen, hur de sa att jag skulle ta i. Och de hade rätt. Jag hatar det bleka, det osynliga, för att det kanske påminner om mig själv.”

En vilja att kompensera den tunna chiffongens lätthet har funnits med genom flera projekt tidigare men jag tycker mig inte ha hittat något bra balans i detta. Det känns krystat och applicerat så fort jag har gått upp i format medan det i små format har funnits en intressant spänning mellan tyngden och lättheten.

Jag vill hitta spänningen och balansen mellan nån form av tyngd i relation till den lätta textilien även i större format och fortsätter att addera mitt broderi. Broderar på den tomma ytan först, kanske för att jag inte vill gå på materialet som jag just gjort, kanske för att se hur ett annat objekt kan samspela med de tryckta styckena. Adderar sedan trådarna i ett screentryckt stycke och jag tycker att hela uttrycket dör, spänningen försvinner och allt som jag ville åt bleknar drastiskt. Den vita bomullsmassan av garn sticker ut från basen, blir påklistrat och avståndstagande. Jag vill att det ska äta sig in i materialet, eller ut ur materialet. Det ska integreras, smälta samman.

De vita trådarna kommer från en tanke om en blind fläck, en tanke om något som är utfränt och dolt. Som saknad information i delar av ett överexponerat foto eller dammkorn som satt sig på linsen och bildar en suddig vit fläck. Eller en ljusreflektion som gör samma sak, döljer det som fångas av den.

En bländning.

Till höger syns först bomullstrådarna på den tomma ytan, en vit chiffong.

Den fungerar som fristående objekt, men jag vill att tråden ska integreras i den screentryckta ytan, de ska vara en del av varandra. Jag behåller objektet och tänker att jag ska jobba vidare med det en annan gång, det finns något intressant i klumpen, att trådarna är centrerade till ett ställe och blir *för* tunga, men jag lämnar det nu eftersom jag söker något annat.

I den andra bilden, det lila stycket, funderade jag på att färga in garn i nyanser som finns i tygstyckets färgpalett men jag valde att inte prioritera ett sådant test tidsmässigt då jag tänkte på det vita som jag beskrivit ovan, som den blinda fläcken, det utfränta.

Det finns dock en poäng i att testa det en annan gång. Jag kan jobba med det *för* tunga utan att det blir en död klump - ett *för tungt* som är en integrerad del av bilden.

Tester med mycket tyngd. Garnsjok i sidenchiffong, centrerade till en punkt där de drar och skapar obalans mellan den lätta ytan runt omkring och sin egen centrerade tyngd.

Anteckning 3/3-16

”Ett vitt ark frammanar min egen oförmåga att se bakom, bortom.

Nedifrån börjar jag fästa trådar, de växer sig uppåt och tynger neråt. Motivet rinner ut i dem, färgen övergår i trådtrasslet, diffuseras, smälter. Bortom dem skyntas fragment av sinnet, instängt eller utbrytande. Kanske sinnets stillsamma varande som hotas ätas.”

Jag vill hitta en annan väg till tyngden och letar i konstruktionen, en konstruktion som kan fungera som funktion och tyngd, spänningsskapare och faktisk uppehållare.

Jag tänker mig att trådarna ska förlänga objektet, göra det dubbelt sin höjd, sträckas uppåt till taket och landa mjukt neråt golvet. Sträcka upp vissa delar av bilden för att tynga ner andra, uppifrån ytans kant. Det blir en svängning, en rörelse upptill som gör motivet lite otydligare, så som jag tänkt om förklaringarna om medvetandet, bortträngning, minne; något abstrakt och subtilt förvrängt.

Rörelsen som konstruktionstrådarna bildar har ett sånt lugn, ett ovälkomnat lugn. Kanten blir formad med vad händer mer? Trådarna syns genom lagren och skapar nån form av riktning, uppåt och neråt, korresponderar med fallet i materialet som också det besitter det lodräta.

Det är inget fel på lugnet, på något som är stilla harmoniskt men det var inte exakt det jag ville åt. Jag vill åt nån form av harmoni och lugn känsla tillsammans med det som är lite för tungt att bära. Det var det trådarna, de klumpiga garnsjoken, gjorde med materialet. Det gav det något för tungt att bära. Slet i materialet så det kanske kunde brista, om det fick hänga tillräckligt länge. Brista om det fick stå ut för länge med tyngden.

Anteckning 12/2-16

”Det växer. Jag applicerar material, fäster med nålar och tejp. Syr i, adderar. Varför gör jag detta? Det är täckandet, den blinda fläcken, utfrätta fragment som du inte längre kan nå. En svårdefinierad känsla som äter dig inifrån tills du imploderar eller exploderar, dryper av, något. Omedvetandet, förvrängningen.”

Även om jag inte vill åt den totala ångestkänsla som anteckningen ovan kan uttrycka innehåller den något jag vill behålla - *täckandet, blind fläck, fragment, svårdefinierad känsla*. Det talar om något som skapar viss obalans i basen, något som rör om eller förställer det som är till synes lugnt. Och det är precis det jag vill åt, något som befinner sig mellan den utstående klumpen på sida 18 och lugnet på föregående sida.

Så jag får testa igen, ge mig på mina tryckta tunna ytor med mer tråd, sy på andra sätt och hitta andra material. Jag väljer trådar med rinnande konsistens för jag tycker att den screentryckta färgen på sidenchiffongen har en rinnande karaktär. De talar med varandra samtidigt som tråden är en angripare. Det är den där balansen mellan integrationen och samspelet mellan materialen och att det ska finnas den där spänningen, det där som gör att det drar lite och kanske inte riktigt håller även om de båda är av samma natur. Det kommer inifrån, det är inget utifrån som drar ner dig. Det kommer inifrån och därför är integrationen av materialen viktig, det subtila i dragandet.

Trådarna drar i tyget, skapar en sträckning, eller dragning, neråt. I förhållande till sin massa drar de lite, de är lättare än vad mängden antyder. Jag tänker att jag ska addera mer, göra det lite tyngre på vissa delar för att skapa en balanserad obalans.

KONSTRUKTION

Under hela projektet har jag tänkt fram och tillbaka på konstruktioner och presentation av objekten. Vertikalt, horisontellt, lutande ramverk mot vägg, bygga nån form av rum med ställningar etc. Eftersom jag har ett intresse för luften mellan tygskikten och mellanrum i samspel med objekt gick jag mot att ha fristående stycken som jag kunde formatera fritt. Jag tänkte mig olika höjd och vinklar, stående vertikala. Allt utom hologramartade då jag redan testat den formationen, tillfredställande, i tidigare projekt. Jag ville hitta till något annat intressant, fler ingångar.

Jag tänkte mig dem mitt i rummet, som ett samlat objekt med flera komponenter. Något du kan gå runt och som är intressant från alla håll, en egenskap transparensten lätt kan bjuda på. Att blandas med de andra objekten i rummet, störs av det som syns bakom, eller framför.

En annan idé om konstruktion och presentation kom dock upp under ett handlednings-samtal. Det var en idé om att dra tygstyckena mot bruksvaran, eftersom tankarna oeftersökt dras till draperi och gardin kunde jag spela på detta och hävda att det är vad de är.

Under tiden jag arbetade i screentrycksverkstaden hängde jag upp tygstyckena i fönstret där och såg dem tillsammans med det som finns utanför fönstret. Det blandas med motivet i bilden och talar om och med det bakom och framför jag ville åt från början, fönstret som avdelare och dess döljande och samtidigt avslöjande egenskap. Från början hade jag inte tänkt att ett fysiskt närvarande fönster faktiskt kunde spela en roll i gestaltningen. Men det innehåller ytterligare lager att placera dem just vid fönstren; det ursprungliga lagret möter resultatet, det fönstret innehåller eller utestänger blandas med motivet och abstraherar. Draperiet eller gardinen i traditionell bemärkelse besitter egenskapen att dölja eller bjuda in, beroende på. Transparensten gör det möjligt att skymta, leta med blicken efter innehållet innanför fönstret, innehållet i huskroppen. Eller efter innehållet utanför fönstret, utanför huskroppen. Se ut ur sig själv, huskropp som människokropp, huskropp som människosinne.

Det vardagliga (draperi/gardin) angrips av något subtilt (trådarna/tyngandet) som gör det skevt, något skaver och funktionen drabbas. Även detta korresponderar med tankarna om psyket, om vilka vi är och vad vi har tillgång till hos oss själva. Vi är vardagen som angrips av tyngden.

Men även mitt i rummet skulle väl samma sak kunna ske? Som avdelare, formaterade som en lös gräns, en transparent skiljelinje från ena sidan till den andra. Döljer på liknande sätt men står för sig själva som ett objekt, ett kollektivt objekt.

De behöver inte bäras upp av igenkänningen i bruksföremålet, de kan stå för sig själva, innehållande sin egen konstnärliga kontext.

Kolla på andra konstruktioner!

Ex. Lilla Geyer-skulpturen

Cooperplan.

Ex. Magdalena Ekström - framskulptur
Sjöst.

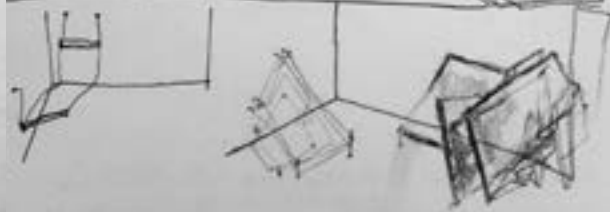
kommer hängas i
resten

examensarbete

Såna på tygstyckena
som olika form & ymnna, roskade.
konstruktör av husena upp.
Kan kolla hur de ordnats mot marken.

Interpretation - hållbarhet för
Elior hos tyd

* Anna: "Intress
igga vi
ta upp
& test
under

Testa om det är nedlagant!
Hur blir tyget?

Kita kanten?
Barrstäm?

REFLEKTION & RESULTAT

Behållningen av projektet har varit en arbetsmetod, jag hittade in i ett gestaltande genom att förhålla mig till andras ord. Jag tänker på begreppen, förklaringarna och föreställningarna om medvetandet, minnet, vårt varande etc. Också rent tekniskt har jag nått en utveckling av screentrycket, jag hittade in till att förtjocka färgen och få nya insikter om pigmenten. De glider, de reserveras, jag kan lära mig att kontrollera slumpen till min fördel. Att ta till vara på ”misstagen”, en ojämn färg.

Och jag har hittat balansen mellan trådarna och tyget, ett subtilt dragande.

Men vad är det konkret jag har fått fram? En gestaltning av det inre livet, eller kanske *ett* förhållningssätt till *ett* inre liv. En gestaltning av den stämning jag samlat kring begrepp om det inre och i visuella motiv.

Jag vet inte vad någon annan kommer se i verket, och kanske spelar det inte någon roll. Kanske ser någon en gardin, ett draperi. Kanske ser någon tekniken, färgen som glidit och alla timmar som ligger i trådarnas fästning. Kanske tycker någon att det är *ingenting*, och kanske kan någon uppleva något utifrån sina egna referensramar, relatera till sig själv.

Kanske tänker någon på växtligheten, på ljuset.

Kanske ser någon gestalten, känner med kroppen och tar emot.

Kanske ser någon lagren, och det som drar, tänker på beslöjning och det sköra.

MÅLET, FRÅGORNA OCH MODIFIKATION

”Min målsättning är ett utforskande av hur jag kan gestalta gränsen mellan medvetande och icke-medvetande, illusion/förvrängning och verklighet och av vad som finns bakom eller inom denna diffusa gräns mellan psykologiska tillstånd. En gestaltning som visuellt vidrör och uttrycker de aspekter jag kommer presentera i bakgrunden.

Jag vidhåller ett poetiskt förhållningssätt till min kontext och gestaltning, där luften, rummet och mellanrummet mellan skiktet och föremålen bakom och framför blir viktiga. Det är en tredimensionell inre värld som ska gestaltas, ett upplöst motiv i skikt bakom transparenta lager blir som illusionen i de destruktiva tankarna eller den behållare omedvetandet förr ansågs vara.”

Ovan är min målsättning som den såg ut från projektets start. Jag tycker att jag har kommit närmre detta, eller kanske i alla fall angripit det från ett ytterligare håll. Jag är säker på att det finns tusen sådana vägar till och jag kommer försöka ta mig an fler av dem, arbeta vidare med målsättningen lång tid framöver, i andra projekt och med andra verk. Jag funderar över om mitt mål i detta projekt kanske också var att utvecklas tekniskt, hitta en förfinad väg in till gestaltningen genom att arbeta på liknande sätt som innan med små ändringar, stanna kvar för att hitta djupare istället för att tröttna och byta riktning.

Jag har som nämnt jobbat utifrån liknande grund innan, känslan av ett inre, en stämning som härrör från filosofiska och psykologiska förklaringar om sinnet. Tidigare har jag dock inte kunnat sätta ord på det utan endast kunnat tala kring det genom material och teknisk undersökning och har i efterhand insett att jag jobbat med nån form av psykologisk grund för gestaltningen. I examensprojektet har jag utvecklat min formulering kring arbetet och hittat en kontext att placera det i, vilket även har gjort att jag kunnat luta mig mer mot de valda arbetsmetoderna. Jag haft en riktlinje att arbeta utifrån, ett syfte med de val jag gjort som sträcker sig över materialiteten, vilket har gjort att jag kunnat arbeta med större tillit. (Kanske det har med teoretisering att göra, ett samhälle där detta värderas högst.)

Mina ursprungliga frågeställningar kom att modifieras lite under projektets gång. Jag har aldrig tyckt om frågeställningar, jag krystar fram dem för att de är en obligatorisk punkt. Det blir ofta retoriska frågor jag redan vet svaret på, eller ledande in till något jag aldrig kommer kunna svara på. Kanske är det meningen att de ska vara sådana, en riktningsvisare.

Jag hade ett brett mediespektra i frågeställningen, men hamnade i hur just färgen är en bidragande faktor till gestaltningen och hur den påverkar uttrycket. Hur färgen samspelar med ljuset och dess genomtränglighet i materialet och hur jag kan få ett samspel mellan materialen tråd och chiffong på ett sätt som indikerar att de är tillhörande men ändå tärande på varandra (eller tråden på materialet). Här låg mitt intresse och här dök frågorna upp, så jag fann det mer relevant att vinkla frågeställningarna hitåt och därmed övervägande jobba med dessa två aspekter i min process.

Frågan om balansen, relationen mellan tyngden och lättheten dök också upp medan jag arbetade och jag insåg att det var just detta jag sökte. Egentligen var detta något jag sökte från början fast jag inte hade kunnat formulera det i en fråga. Återigen, jag försökte göra frågeställningarna lite mer definierade och relevanta för det jag faktiskt arbetade med och hade tänkt arbeta med, så att de fungerar som en hjälp snarare än som ett hinder.

Ursprungligen hade jag formulerat mig kring en tydligare förvränging, något som talade om något tydligt skavande och oroligt men jag började tidigt att fokusera på en mer subtil känsla av ett dragande, ett till synes lugn subtilt tyngt. (Jag återkommer dock till frågan om något mer obalanserat längre fram här i reflektionen.)

RELEVANSEN I KONTEXT OCH MATERIALITET

Anteckning 22/3-16

”Jag har reflekterat mycket över vad som föder vad. En undersökning av material och färg möter en annan form av gestaltningsgrund, en vilja att gestalta sinnelagren, fånga stämning i ett bortglömt minne, psyket. Det har smalnats av till det, en fokuspunkt har hittats i den breda förklaringen om psykets medvetande och ickemedvetande, om tankeförvrängning och att inte kunna tala om det. För hur skulle jag kunna gestalta det enorma ämne i ett projekt? Ett brett ämne som grund, för att välja väg - stämningen.

Hur mycket handlar det om gestaltningsgrunden och hur mycket handlar det om en lust att undersöka färgen i materialet, en lust att se hur trådarna faller? Avgör balansen mellan material, färg, form och konceptuell bakgrund vilken kontext jag skulle befinna mig i?

Eller kan jag vara färg-, form- och materialinriktad med psykologiska och filosofiska tankar som språngbräda?

Har materialundersökningslusten tagit över projektet? Jag skulle hävda nej, eftersom valen i arbetet, i undersökning och görandet har styrts av min utgångspunkt om medvetandet och ickemedvetande, om lagren och framför bakom. Jag har låtit mig styras av hur det främjas bäst, med det material och den teknik jag valt att arbeta med.”

Ovanstående anteckning är så nära jag kommer ett svar på frågan om relevansen, om utgångspunkten hade någon betydelse för gestaltningen. Det kanske verkar som en irrelevant fråga i sig, fränkopplad resten av arbetet.

För mig är den dock högst relevant då jag har funderat mycket över den medan jag jobbat och tänker på vad det är som får dig att välja att göra vad. Utgångspunkten kommer upp av att du vill göra något speciellt och detta skulle du vilja göra även om utgångspunkten inte fanns. Har jag då en idé om att jag vill göra något och anpassar min utgångspunkt efter denna, eller hittar jag något jag är intresserad av och kommer på något jag vill göra utefter den?

Kanske handlar det återigen om teoretiseringen.

Frågan är relevant eftersom jag upptäckt att jag under hela processen har förhållit mig till material och tekniken när jag varit i arbetet rent fysiskt och när jag sedan tagit reflekterande pauser från själva görandet har jag även läst mer om olika begrepp inom psykologi och filosofi som korresponderar med det jag skriftligt formulerat som bakgrund från början. Relevansen i frågan ligger alltså i aktiviteten, den ligger i att visa på att jag förhållit mig till precis det jag tänkt från början, utan att det egentligen syns när jag beskriver den fysiska processen.

Utgångspunkten, vad som är närvarande i sinnet, sipprar igenom i anteckningarna, en viktig del av processen som styr mig dit jag kommit, även om jag kanske mest beskriver materialiteten.

GESTALTNINGEN - FÄRG OCH DEN PÅSTÅDDA TYNGDEN

Jag blir frågad om gestaltningen av ett inre, om att också kunna porträttera en svärta, något farligare och oroligt. Det får mig att fundera över en riktig *faktisk* tyngd, en riktig svärta. Varför jag valde det ljusa och luftiga, att gå mot en balans i det lätta och det tunga? Varför höll jag mig borta från riktigt skavande, det hemskt tunga?

Kanske skulle verket lika gärna kunnat vara svart. Eller i något av en dov färg, en kall brun eller grå. Den skulle kunna talat om något annat då, något mörkare och tyngre. Jag skriver om den vita färgen i trådarna, varför just den valdes. Att det kan vara som den utfrätta delen i det överexponerade fotografiet eller som dammet på linset. Men dammet kan vara mörkt och en bild kan istället vara underexponerad, med kolsvarta partier som döljer istället för de stickigt vita.

Det talar om olika tillstånd men baseras på samma sak, är sprunget ur samma tankar. Kommer skilja sig i uttryck, den ena lätt, den andra tyngre.

Jag valde det lätta och det ljusa, ett sken som kan bedra. Men jag är nyfiken på tyngden, den riktiga tyngden som är tung utan att finnas i förhållande till något lätt, det som för tankarna till tyngd och det ohållbara bärandet. (Testet på sida 18 viskar om detta - drar sönder basmaterialet.)

Jag skulle också ha kunnat brodera med trådar i den screentryckta ytans nyanser. Det skulle ske en större integrering, jag skulle kunna använda mig av en samlad massa garn som tyngd utan att den sticker iväg, utan att den ser utifrån påtvingad ut. Det var inte tekniken i den massiva garnsamlingen som kändes fel, det var den ivägstickande matta vita i bomullstråden som skiljde sig för mycket från resten av ytan.

Jag får frågan om en obalans inte är att eftersträva och jag tänker att; Jo, det är det. Det rimligaste med min utgångspunkt vore att eftersträva obalansen, det skeva, det som faktiskt är tungt och inte bara nyper lite. Jag ser det som två olika spår att ta, olika vägar att gå.

I detta projekt blev det en strävan efter balans och integration i material som blev viktig, eftersom jag inte tycker mig lyckats med detta innan och ville hitta en väg in till detta.

Det ska dock sägas att jag haft för avsikt och fortfarande har, att addera ytterligare tyngd. Jag nämner detta under bilden på trådarna, s.20. Vissa delar av tygstyckena ska få mer tråd för att förstärka dragningen där, skapa en större spänning och dynamik i bilden, en komposition mellan det tyngre och det lätta. För jag nämner bristningsgränsen och den syns inte nu, trådarna skulle kunna hänga där de hänger för evigt utan att riva upp materialet det minsta. Deadline: examensutställningen.

När jag nu funnit en integrerad tyngd till den lätta chiffongen, en balans materialen emellan, kan jag ta ett steg därifrån och utveckla det till en obalans åter. Utveckla det till att gå sönder, att tynga ner på riktigt, ordentligt, utifrån vetskapen att det också inte behöver göra det. Att det är en enhetlig gestaltning som jag kan skruva upp åt ett mörkare håll, ett skevare håll. Då sker det på mina premisser, det blir jag som bestämmer att det ska vara obalans och skevhet, det är inte en okunskap som styr mig dit utan ett aktivt val med avstamp i kunskap och enormt mycket nerlagd tid.

Visuellt resultat.

Foton från Examensutställningen på Vasagatan 33, 20/5-29/5 2016.

KÄLLFÖRTECKNING

WEB

<http://plato.stanford.edu/entries/identity-personal/>

<http://www.psykologiguiden.se> 2016

<http://medical-dictionary.thefreedictionary.com/preconscious>

<http://aurorapassero.com>

<http://elainereicheck.com>

LITTERATUR

Revonsuo, *Consciousness: The Science of Subjectivity* 2010 s. 9

UTSTÄLLNINGAR

Om att vara en ängel, Francesca Woodman, Moderna Museet, 2015

Moderna Museets samling, samlade fotokonstnärer, Moderna Museet, 2015